

پرده نقره‌ای

درخواست ۱۰۰ سینماگر
از رئیس سازمان سینمایی:
بازنگری در نظامنامه
تهیه‌کنندگی فیلم

صد سینماگر طی نامه‌ای به رئیس سازمان سینمایی با اعلام اینکه این نظامنامه حامی سرمایه‌داران رانتی و دولتی و در راستای محدودسازی و دشوار کردن شرایط تولید است، خواستار بازنگری در آن شدند. متن نامه این ۱۰۰ سینماگر به شرح زیر است: جناب آقای دکتر حسین انتظامی ریاست محترم سازمان سینمایی

ما سینماگران ایرانی اعتراض خود را نسبت به پیش نویس «نظامنامه تهیه‌کنندگی فیلم» اعلام می‌داریم. متأسفانه این نظامنامه بر پایه امکانات و اقتضائات روزآمد سینما طراحی نشده و با نگاهی کهنه‌نه تنها خارج شدن فناوری‌های تولید و توزیع و نمایش را از انحصارهای مالی و سیاسی در نظر ندارد بلکه برعکس افق را که پیش روی نسل جدید سینماگران گشوده شده و می‌تواند آنها را در تباطوی آسان و گسترده با مخاطبان قرار دهد و مردم را به سفارش دهندگان و تامین کنندگان اصلی سرمایه برای سینمای ایران بدل کند، نادیده گرفته است. مبنای این نظامنامه حفظ و ایجاد انحصار و رانت برای عده‌ای خاص تحت عنوان راناندازی موسسات فیلمسازی و بسترسازی برای ورود سرمایه‌های مشکوک است. ما سینماگران معتقدیم سازمان سینمایی وظیفه دارد بر خوردی روزآمد، آینده‌نگر و عادلانه با سینما و تمامی تهیه‌کنندگان و فیلمسازان داشته باشد و تقسیم بندی آنان بر اساس ثروت و رابطه و قدرت موجب زوال ویژگی‌های فرهنگی و هنری و سینمایی فیلم‌های ایرانی می‌شود که این رویکرد عملاً به تقویت و بازتولید کلیشه‌های سیاسی و تجاری و حذف فیلمسازان و تهیه‌کنندگان مستقل و بخش خصوصی می‌انجامد. چنین مسیری قطعاً تضعیف و در نهایت سقوط سینمای ایران را در پی خواهد داشت. ما از شما تقاضا داریم پشتیبان ذوق و تخصص و خلاقیت هنرمندان سینما باشید و نه حامی سرمایه‌داران رانتی و دولتی و محدودسازی و دشوار کردن شرایط تولید. رضا درمیشیان، حمید نعمت‌الله، منیژه حکمت و پوران درخشنده از جمله امضا کنندگان این نامه هستند.

وقتی کپی‌کاری از «ماه‌عسل»
جواب نمی‌دهد

سال گذشته برنامه «دعوت» با اجرای حجت الاسلام محمد برمایی، به عنوان ویژه‌برنامه افطار شبکه یک روی آنتن رفت و امسال هم سری دوم آن ساعتی پیش از افطار پخش می‌شود. مهمانان «دعوت» گاهی زوج‌های جوانی هستند که با وجود مشکلات در شرایط سخت اقتصادی، تشکیل خانواده داده‌اند، گاهی هم زوج‌های مسنی هستند که تجربه‌های شنیدنی خودشان را با مخاطبان در میان می‌گذارند. همین پرداختن به موضوع خانواده، باعث شده این برنامه مورد توجه بیشتر مخاطب قرار بگیرد. هر چند که «دعوت» تنها با عددی نزدیک به ۱۴ درصد در جایگاه اول قرار گرفته، اما به هر حال بیشتر از دیگر برنامه‌ها مخاطب را جذب کرده است. اکثر برنامه‌ها ادامه راه «ماه‌عسل» را رفته‌اند، به عنوان مثال برنامه «مکت» به کارگردانی مریم نوابی نژاد، نسخه دیگری از برنامه «هزار داستان» با همان کارگردان و تهیه‌کننده است، با کمی تغییرات جزئی. در برنامه «مکت»، کرونا موضوع مشترک تقریباً همه مهمانان برنامه است و این بار هم بازیگران میزبان هستند، منتها با این تفاوت که در «هزار داستان» هر قسمت یک چهره برنامه را اجرا می‌کرد، اما جز پنجشنبه‌ها اجرای «مکت» را در شش روز هفته، شش چهره ثابت بر عهده دارند. یکی دیگر از برنامه‌هایی که نمونه‌اش را قبلاً در تلویزیون دیده‌ایم، «خرم‌شهر» در شبکه سلامت است. در این برنامه علاوه بر مهمان اصلی برنامه که اکثر آن میان چهره‌های مردمی هستند، یک هنرمند و چهره شناخته‌شده هم حضور دارد که شاهد گفت‌وگوست و گاهی هم از مهمان سوال می‌پرسد که این مدل بی‌شبهت به برنامه «اختیاریه» که سال گذشته از شبکه پنج روی آنتن رفت، نیست.

شاید اطلاق «چرک» به جهان بینی
کمدی عطاران نوعی خدمت به
او هنرش باشد. او توانسته تمام
چرک‌های روزمره ما دودر بازی‌ها
ورندی‌ها مان را بالا بیاورد. البته
که منش کم‌دعا و پر هیزش از
معامله‌های مرسوم هنر و قدرت
هم به محبوبیتش دامن زده، این
آخری را مدیریت خوب می‌داند و
ماه

که آن روی دیگرش را ببینیم. همزمان در تمام این سال‌ها زوج کاهانی - عطاران در «اسب حیوان نجیبی ست» و «استراحت مطلق» و «بی‌خود و بی‌جهت» باعث بروز جلوه‌های آزرده‌غریزه طنزهای عطاران بوده.

کسی نمی‌داند، اصلاً شاید تجربه همکاری با کاهانی، عطاران را به سمت کارهایی نظیر: «خوابم می‌آد» و «دکاریت» سوق داد. هر دو طنز سیاه بودند و پیر از مولفه‌های کمدی‌های پوچ؛ سرگردانی، سردرگمی، کسالت، سکون و... کارهایی که برای عطاران به اندازه تلویزیون موفقیت نداشتند.

شاید برای دیدن اوج کارگردانی عطاران در سینما فعلاً باید منتظر باشیم و البته که با توجه به سن و سالی که عطاران دارد، هنوز دیر نشده. کما این که شروع او در تلویزیون هم مملو از موفقیت نبود و رفته رفته توانست حضور کم‌دعایش را مسلط کند، آن قدر مسلط که هنوز هم کارهای قدیمی او در بازپخش‌های چندباره در شبکه‌های سیما از کارهای امساله موفق تر است.

شاید اطلاق یک واژه منفی نظیر: «چرک» به جهان‌بینی کمدی عطاران اصلاً نوعی خدمت به او و هنرش باشد. مدیریت درست می‌گوید، اما این از ضعف دنیای هنری عطاران نیست و اتفاقاً این نقطه قوت اوست.

چه کسی مثل او توانسته تمام چرک‌های روزمره ما را بالا بیاورد؟ دودر بازی‌ها و ورندی‌ها مان را کسی چون عطاران تلسکوپ انداخته و این حجم ثبات او، این میل به خواستش، به احتمال زیاد دلایل جامعه‌شناسی متعددی دارد. البته که منش کم‌دعا و پر هیزش از معامله‌های مرسوم هنر و قدرت هم به محبوبیتش دامن زده، در واقع همه این‌ها و خصوصاً این آخری، مدیری خوب می‌داند و ما هم.

پیدا کرد، آن چه که مدیری اسمش را گذاشته: «چرک» احتمالاً همین جهان متاخر عطاران است. فضای در هم و تیره‌ای که از فقر و فلاکت به خنده می‌رساند و اتفاقاً از همین جهت هم بسیار نزدیک و رئال نشان می‌دهد.

فضایی که تا مدت‌ها در میان نقدهای آکادمیک هم بیشتر مطلوب جنوب‌شهری‌ها و یا شهرستانی‌ها قلمداد می‌شد، کاملاً متفاوت با آن چه که مثلاً در کارهای انتزاعی مثل: «شب‌های برره» یا کارهایی نظیر «پاورچین» و «قطعه چین» می‌دیدیم و حتی همین «هیولا» هم جنس دیگری از کمدی ست و این دلیل ترجیح یکی بر دیگری نمی‌تواند باشد.

کمدی مدیری به دنبال دلیل است و کمدی عطاران به جهان منتج و معلول می‌پردازد، در واقع عطاران آن چه را نشان می‌دهد که در حال حادث شدن است و کمدی مدیری در «شب‌های برره»، «قهوه تلخ» و یا «هیولا» آسیب‌شناسی می‌کند و از همین جهت است که ظاهراً فضای کارهای عطاران، ساده و سهل‌تر به نظر می‌رسد در صورتی که در لایه‌های عمیق‌تر ماجرا، توجه به ریز جزئیات نانوای محل و اغراق در پرداخت حرکات و دقیقاً یک کار هنری ست.

عطاران از جهان روزمره خنده‌ها را بیرون می‌کشند و آن را بازنمایی می‌کند و به واسطه همین وجود غریزی و ویژه‌اش، خودش را به خیل از فیلم‌های دیگران تحمیل کرده است.

تصور کنید «هننگ عنبر» را اگر کسی غیر از عطاران اجرایش می‌کرد. ارژنگ فیلم سامان مقدم، نمای نزدیک و غلوآمیز زیست یک جوان دهه پنجاهی ست که دشواری‌های دهه شصت را تجربه کرده و مادر قامت عطاران، تمام آن ویژگی‌های نسلی را می‌بینیم.

او که ناگهان در میانه‌ی یک موقعیت ملودرام و وقت شنیدن خبر مهاجرت معشوقه‌اش، فُکل‌هایش را به عادت جوان‌های آن دوره دست می‌کشد و مرگ بر آمریکا سر می‌دهد، او خود عطاران تمام این سال‌هاست. هم او که در «مصادره» هم در واقع باز اسپین‌آفی از نهنگ عنبرش را ارائه می‌کرد و رفته رفته هر که خواست میلیاردری بفرود به عطاران پناه برد و البته در این سال‌ها «جواد عزتی» و «نوید محمدزاده» هم همپای او هستند.

عطاران البته خیلی پیش‌تر از «نهنگ عنبر» فهمیده بود که برای ماندن باید ریسک کند و «دهلیز» تلاش موفق‌تری بود

و هم سرش صحت، منظور از امکان، در آن جا متن نویسنده است، «کوچه افاقیا» تجربه شکست‌خورده‌ای نبود اما او هم نبود.

«خانه به دوش» احتمالاً نقطه عطف عطاران شد و بعدتر جهان این مجموعه در کارهای بعدی‌اش نظیر: «متهم گریخت»، «ترش و شیرین» و «بزن نگاه» گسترش

به بهانه تولد کارگردان و بازیگر نام‌آشنای این روزها

آقارضا عطاران، آکتور سینما و قبلاً تلویزیون

ایمان عبدلی

این روزها برخی کانال‌های تلگرامی و اکانت‌های توئیتری برای یادآوری سالروز تولد آقارضا عطاران، ویدئویی از اظهارات چند سال پیش مه‌ران مدیری در دفتر ماهنامه فیلم را به اشتراک می‌گذارند. جایی که مدیری چیزی شبیه به این گفته بود: «من شخصاً از این نوع طنز خوشم نمی‌آید، این نوع طنز چرک است، همه پیژمه پوشیدند، تهریش دارند، دور حوض جمع می‌شوند و در پس صحنه یک دیوار فرورفته، لباس‌هاشان طوسی ست!» این‌ها توصیف مدیری بوده از طنز عطاران. اما شاید آن چه که مدیری در آن گفتگو «چرک» نام گذاشته، توصیفی سطحی و سهل‌انگار از آنی ست که اسمش را گذاشته‌اند: «گروتسک».

عطاران که اتفاقاً با کاری از «مه‌ران مدیری» «چهره شد و در آن «ساعت خوش» بی‌تکرار، نامش به مانند تمام آن نسل جادویی روی زبان‌ها افتاد.

بعدتر خیلی سریع به سمت نوشتن و کارگردانی گرایش نشان داد، «سبب خنده» و آن اسپین‌آفی «مجید دلبندم» که در واقع از دل «سبب خنده» خلق شده بود، تلاش‌های اولیه عطاران زیر سایه افرادی نظیر بیژن بیرنگ و مسعود رسام و امثالهم بود.

هنوز آقارضا عطاران به سمت کمدی

بیشترین خدمات ✓ کمترین هزینه
با کارت طلایی امداد خودرو کانون جهانگردی و اتومبیل رانی

مزایای کارت طلایی
امداد خودرو کانون جهانگردی و اتومبیل رانی

- اعزام امدادگر به صورت شبانه‌روزی در سراسر کشور
- حمل خودرو در شهر یا خودروی سوار و یدک‌کش تا اولین تعمیرگاه
- حمل خودرو در جاده با خودروی سوار و یدک‌کش تا اولین شهر و تعمیرگاه
- تعویض باتری
- اتصال باتری
- تعویض لاستیک
- سوخت‌رسانی
- مشاوره تلفنی
- بازدید سیستم خنک‌کننده
- بازدید سیستم برق خودرو
- بازدید سیستم سوخت‌رسانی
- بازدید سیستم ترمز و کلاچ
- صدور اسناد و گواهینامه بین‌المللی
- پرداخت مبلغ فاکتور

شماره تماس: ۰۹۳۶۷۷۰۶۳۶۹
۰۹۱۲۷۹۲۵۴۱۹-۶۶۹۵۶۶۱۰ داخلی ۳۰۵ و ۳۱۰